

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200641
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200641.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, B. B., nar. XX.X.XXXX, C. B., nar. X.X.XXXX, D. B., nar. X.X.XXXX, E. B., nar. X.X.XXXX, F. B., nar. XX.X.XXXX, G. B., nar. XX.X.XXXX, H. B., nar. X.X.XXXX, všetci bytom A. XXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX a E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A., t.č. ÚVTOS Prešov, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd u k l a d á maloletým A. B., nar. XX.X.XXXX, B. B., nar. XX.X.XXXX, C. B., nar. X.X.XXXX, D. B., nar. X.X.XXXX, E. B., nar. X.X.XXXX, F. B., nar. XX.X.XXXX, G. B., nar. XX.X.XXXX, H. B., nar. X.X.XXXX, všetci bytom A. XXX a rodičom maloletých A. B., nar. XX.X.XXXX a E. B., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX výchovné opatrenie v tomto znení:

U r č u j e dohľad nad výchovou maloletých A. B., nar. XX.X.XXXX, B. B., nar. XX.X.XXXX, C. B., nar. X.X.XXXX, D. B., nar. X.X.XXXX, E. B., nar. X.X.XXXX, F. B., nar. XX.X.XXXX, G. B., nar. XX.X.XXXX, H. B., nar. X.X.XXXX, všetci bytom A. XXX, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, Obce Marhaň, Základnej školy v Marhani, Materskej školy v Marhani a iných subjektov.

U k l a d á rodičom maloletých A. B., nar. XX.X.XXXX a E. B., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. XXX povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, Obcou Marhaň, Základnou školou v Marhani, Materskou školou v Marhani a inými subjektami.

Výchovné opatrenie bude trvať po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že jeho výkon bude súd pravidelne sledovať.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa návrhom doručenom súdu dňa 4.3.2024 domáhal, aby súd maloletým deťom B. a ich rodičom uložil výchovné opatrenie formou dohľadu. Svoj návrh odôvodnil tým, že ÚPSVaR Bardejov, odd. SPODaSK eviduje rodinu odo dňa 27.09.2019, keď im bol doručený podnet zo Základnej školy v obci Marhaň. Následne im bola z obce Marhaň doručená žiadosť o prešetrenie pomerov rodiny. Na základe prijatých podnetov zaslali žiadosť o podanie správy o úrovni starostlivosti všeobecnému lekárovi mal. detí, A. I. a žiadosť ZŠ v Marhani a ZŠ Lascov o podanie správy na mal. deti. Dňa 14.10.2019 na základe šetrenia v rodine a na základe predbežného zhodnotenia situácie v rodine určili mieru ohrozenia ako NÍZKU. Dňa 08.11.2019 bola vykonaná prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnili pracovníčky úradu, terénni sociálni pracovníci obce Marhaň, sociálna pedagogička A. H. A. a rodičia B.. Vytvorili konkrétny plán zameraný na vymedzenie úloh a

osôb zodpovedných za ich riešenie, ktorý bol následne aktualizovaný. Úrad má za úlohu vymieňať si informácie so zainteresovanými subjektmi ako obec a škola, sledovať psychický, fyzický a sociálny vývin mal. detí a zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti zo strany rodičov. Ďalej má úrad prehodnocovať situáciu v rodine a aktualizovať plán sociálnej práce s rodinou. Rodičia majú za úlohu spolupracovať so subjektmi ako sú obec, škola a úrad, zabezpečovať riadnu starostlivosť o mal. deti v oblasti napĺňania základných potrieb, sprevádzať mal. deti do školy, pomáhať im pri príprave na vyučovanie, dozerať na mal. deti, zúčastňovať sa na rodičovskom združení, informovať sa o možnej práci na obci a absolvovať s deťmi lekárske vyšetrenia. Obec Marhaň má za úlohu spolupracovať s participujúcimi subjektmi, vzájomne si vymieňať informácie a v prípade potreby poskytnúť rodine sociálne poradenstvo. Základná škola v Marhani má za úlohu spolupracovať s participujúcimi subjektmi, vzájomne si vymieňať informácie, spolupracovať s rodičmi mal. detí, pomáhať pri objednávaní na logopedické vyšetrenie. Dňa 10.02.2020 odporučili realizáciu opatrení terénnou formou Centrom pre deti a rodiny Svidník, pracovisko Bardejov (ďalej len „CDR“) ktoré s rodinou pracovalo od 19.06.2020 do 07.10.2021. Následne ešte dvakrát predĺžili spoluprácu s CDR, pričom s rodinou sa pracovalo do októbra 2023. Dňa 12.10.2021 prehodnotili plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičmi. Počas celého obdobia práce s rodinou sa pracovalo na dosiahnutí cieľov ohľadom zabezpečovania zdravotnej starostlivosti o mal. deti a na zlepšení rodičovských zručností. Po dlhodobých intervenciách v rodine, matka s deťmi absolvovala povinné očkovania a prehliadky s mal. deťmi. Za uvedené obdobie matka mal. detí javila záujem o zmenu v starostlivosti o svoje deti, snažila sa zabezpečiť zdravotnú starostlivosť, ako aj dodržiavanie povinnej školskej dochádzky a školských povinností u mal. detí. Vzhľadom na mnohopočetnosť rodiny to sama nevládala, pretože jej manžel a otec mal. jej nebol veľmi nápomocný. Úlohy vyplývajúce z plánu sociálnej práce sa čiastočne naplnili. Konkrétne vybavenie rodného listu mal. F., otec mal. si vybavil občiansky preukaz, absolvovali sa odborné vyšetrenia mal. A. (psychiatrické vyšetrenie, neurologické vyšetrenie, ORL vyšetrenie) a bola uskutočnená operácia mandlí v Humennom mal. A.. Dňa 22.10.2021 aktualizovali plán sociálnej práce. V pláne sociálnej práce určili ako cieľ podporovať rodičovskú zodpovednosť a rozvoj sociálnych zručností u oboch rodičov v oblasti zabezpečovania zdravotnej starostlivosti, hygieny a výchovného pôsobenia na maloleté deti a elimináciu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Určili sa úlohy pre rodičov a to zabezpečovanie bezpečia, napĺňanie fyziologických a vývinových potrieb mal. deťom, dbať na plnenie povinnej školskej dochádzky, spolupracovať so školou, zaujímať sa o výchovnovzdelávacie výsledky svojich mal. detí, dbať o zlepšenie osobnej hygieny mal. detí, absolvovať potrebné lekárske vyšetrenia na základe odporúčania lekára, spolupracovať s CDR pri osvojovaní si rodičovských zručností. S cieľom zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť sa pre úrad za úlohu určila koordinácia, monitoring a priebežné vyhodnocovanie prípadu so zainteresovanými osobami a subjektmi, spolupracovať s participujúcimi subjektmi, aktualizovať informácie o nových zistených skutočnostiach v rodine. Pre CDR za úlohu určili vykonať intervencie so zameraním na výchovné pôsobenie rodičov na mal. deti a eliminácie zanedbávania povinnej školskej dochádzky, zdôrazňovať rodičovské roly a zabezpečovanie riadnej starostlivosti o mal. deti v oblasti zdravotnej, výchovnej, hygienickej a pod., viesť a podporovať rodičov k spoločnej zodpovednosti. Pre obec Marhaň ako úlohu určili spoluprácu s participujúcimi subjektmi, poskytovanie informácií o nových zistených skutočnostiach, počas sledovaného obdobia poskytovať rodine poradenstvo a v prípade potreby sprevádzanie a pod. Dňa 16.02.2022 sa zrealizovala prípadová konferencia, počas ktorej sa určili ciele a to absolvovať vyšetrenie mal. B. na neurológii, zlepšenie dochádzky mal. detí a zlepšenie osobnej hygieny. Pre úrad sa určili úlohy ako koordinácia, monitoring a priebežné vyhodnocovanie prípadu, spolupráca s participujúcimi subjektmi. Pre CDR sa určili úlohy ako pomoc s objednaním na vyšetrenie na neurológii, naďalej spolupracovať s rodinou v zmysle plánu sociálnej práce a spolupráca s participujúcimi subjektmi. Pre ZŠ v Marhani sa za úlohu určilo zrealizovať rediagnostiku—špeciálnopedagogické vyšetrenie a spolupráca s participujúcimi subjektmi. Rodičia dostali za úlohu spolupracovať so školou a s CDR za účelom stabilizácie rodinného fungovania. Dňa 13.05.2022 sa zorganizovalo pracovné stretnutie na úrade, počas ktorého sa zhodnotila aktuálna situácia v rodine a určili sa návrhy riešenia nepriaznivej situácie v rodine. Zhodnotilo sa, že naďalej je potrebná spolupráca rodiny s CDR (cieľ a úlohy v zmysle plánu práce s rodinou), priebežné zhodnocovanie situácie v rodine, aktivizácia klientov k riadnej starostlivosti o mal. deti v oblasti napĺňania základných potrieb, eliminácie zanedbávania povinnej školskej dochádzky, zlepšenia osobnej hygieny mal. detí a absolvovania odborných vyšetrení na základe odporúčaní. Úrad navrhol vyplácanie štátnych sociálnych dávok osobitnému príjemcovi (obec Marhaň) za účelom efektívneho využívania finančných prostriedkov. Obec Marhaň mala viesť pána B. k vykonávaniu aktivačných prác v obci za účelom zlepšenia finančnej situácie v rodine, podpory a motivácie rodiny v zlepšovaní nepriaznivej situácie, pripomínať rodičom, aby sa s mal. deťmi zúčastnili odborných vyšetrení u lekára a oslovenie združenia MyMamy za účelom prípadnej spolupráce a osvety

rodiny. Dňa 20.05.2022 na základe zhodnotenia situácie v rodine určili mieru ohrozenia ako STREDNÚ. Dňa 03.11.2022 navštívili rodinu, aby zhodnotili starostlivosť o mal. deti. Dospeli k záveru, že s rodinou je potrebné naďalej pokračovať v opatreniach v zmysle plánu, navrhnúť vyplácanie ŠSD osobitnému príjemcovi a ak sa v rodine nezlepší situácia, podať návrh na súd na uloženie výchovného opatrenia podľa ust. § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dňa 04.11.2022 zaslali ÚPSVaR Bardejov, pracovisko Giraltovce, odd. hmotnej núdze, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok návrh na vyplácanie štátnych sociálnych dávok osobitnému príjemcovi. Dňa 15.12.2022 zhodnotili plán sociálnej práce s rodinou, pričom došli k záveru, že v rodine je potrebné upriamiť pozornosť na stabilizáciu rodinného fungovania, zlepšenia zdravotnej starostlivosti, zlepšenia hygienickej úrovne, starostlivosť o domácnosť, výchovné pôsobenie na mal. deti, motivovanie otca k nájdeniu zamestnania, zlepšenia rodičovských zručností u oboch rodičov v oblasti uspokojovania základných potrieb mal. detí., naučiť rodičov efektívne využívať finančné prostriedky a zlepšiť bytové pomery. Navrhli sa opatrenia ako výkon opatrení CDR s cieľom zlepšenia starostlivosti o mal. deti, o domácnosť a ekonomickú situáciu rodiny. Dňa 21.12.2022 bola vypracovaná aktualizácia plánu sociálnej práce. Cieľom bolo viesť rodinu k vlastnej svojpomoci prostredníctvom posilnenia a stabilizácie jej členov a aktivizácie prirodzených zdrojov rodiny prostredníctvom opatrení orgánu SPODaSK cez odporúčanie (zapojenie CDR-odb. Metódy). Pre rodičov sa určili úlohy ako je zabezpečovanie bezpečia, napĺňanie fyziologických a vývinových potrieb mal. deťom, dbanie na plnenie povinnej školskej dochádzky, spolupracovať so školou, zaujímať sa o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich mal. detí, dbanie o zlepšenie osobnej hygieny mal. detí a hygieny v domácnosti, absolvovanie potrebných vyšetrení na základe odporúčania lekára, spolupracovať s CDR pri osvojovaní si rodičovských zručností s cieľom zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť. Pre úrad sa určili úlohy ako koordinácia, monitoring a priebežné vyhodnocovanie prípadu so zainteresovanými osobami a subjektmi, spolupracovať s participujúcimi subjektmi, aktualizovanie informácií o nových zistených skutočnostiach v rodine. Pre CDR sa určili úlohy ako je vykonávanie intervencie so zameraním na výchovné pôsobenie rodičov na mal. deti a eliminácia povinnej školskej dochádzky, zdôrazňovať rodičovskú rolu a zabezpečovanie riadnej starostlivosti o mal. deti v oblasti zdravotnej, výchovnej, hygienickej a pod., viesť a podporovať rodičov k spoločnej zodpovednosti, podávanie priebežných správ zo spolupráce s rodinou úradu. Obci A. sa uložili úlohy ako je spolupráca s participujúcimi subjektmi, poskytovanie informácií o nových zistených skutočnostiach priebežne počas sledovaného obdobia a poskytovať rodine poradenstvo a v prípade potreby ich sprevádzať. Uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn.: 1P/3/2023 zo dňa 11.01.2023, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 11.01.2023 a právoplatnosť dňa 02.02.2023, bol nariadením neodkladného opatrenia ma. B. B., nar.: 03.09.2010 prijatý do Reedukačného centra so sídlom E. XXX, XXX XX D. dňa 17.01.2023. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1P/25/2023-20 zo dňa 27.03.2023, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 27.03.2023, bola nariadená ústavná starostlivosť u mal. B., ktorá sa vykonáva v Reedukačnom centre so sídlom E. XXX, XXX XX D.. Dňa 18.07.2023 bolo úradu vydané odporúčanie pre matku mal. detí vo veci realizácie opatrení ambulantnou a terénnou formou v CDR, ktorému bolo následne vyhovievané. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 16P/6/2023 zo dňa 07.09.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 04.10.2023, bol mal. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX. Dňa 13.11.2023 sme sa zúčastnili stretnutia na obecnom úrade v obci A.. Účastníkmi boli aj pracovníčky CDR, ktoré vykonávali opatrenia terénnou sociálnou prácou a sociálni pracovníci obce Marhaň. Počas stretnutia prebrali to, v čom sa rodina Kavúrových doteraz zlepšila a navrhli vyplácať osobitného príjemcu formou poukážok, avšak tento návrh nebol obcou zrealizovaný. Zo záverečnej správy z realizácie opatrenia terénnou formou v CDR, za obdobie od 21.12.2022 do 18.10.2023 vyplýva, že ochotu spolupracovať a komunikovať zo strany rodičov hodnotia kladne. Predovšetkým matka mal. detí mala snahu zlepšiť školskú dochádzku mal. detí, plnenie zdravotnej starostlivosti o mal. detí a v neposlednom rade aj zlepšiť bytové podmienky v rodine. Počas ich pôsobenia začala dodržiavať lekárske prehliadky, očkovania, maloleté školopovinné deti ráno odprevádzala do školy, no podmienky v domácnosti nevedela bez pomoci manžela zveľadiť. Keďže otec mal. detí dlhodobo nejaví záujem si nájsť prácu, tak k tomu zlepšeniu bytových podmienok nedošlo. Vzhľadom na ukončenie spolupráce s rodinou, kde boli vyčerpané všetky hodiny určené na opatrenie stanovené úradom môžu konštatovať, že čiastkové ciele práce boli čiastočne naplnené, pretože manželia aj napriek častým hádkam skonsolidovali svoje sily a mal. deti dodržiavajú školskú dochádzku, rodičia dodržiavajú povinné prehliadky a očkovania mal. detí a rodina si čiastočne upravila domácnosť. Avšak vzťah medzi manželmi nie je bezproblémový. Celkový cieľ práce predchádzať, či eliminovať príčiny ohrozenia dieťaťa nebol úplne naplnený. Vzhľadom k tomu, že s rodinou pracovali dlhodobo, tak odporúčajú, aby im bola venovaná väčšia pozornosť a podpora zo strany obce. Takisto odporúčajú, aby bolo prijaté výchovné

opatrenie. Dňa 02.02.2024 mali v pláne vykonať šetrenie v rodine B., avšak z dôvodu prebiehajúceho prenosného ochorenia VHA v obci Marhaň im RÚVZBJ odporúčalo nerealizovať šetrenie v rodine. Preto úrad vykoná šetrenie v rodine hneď po tom, ako sa daná situácia zlepší. Z dôvodu prenosného ochorenia v obci sa mal na základe ich žiadosti na úrad dostaviť starosta obce s terénnou sociálnou pracovníčkou, títo sa však nedostavili. Rodina obýva murovaný dvojizbový príbytok. V príbytku nie je takmer žiadny nábytok. V prvej izbe sa nachádza malá kuchynská linka, jedna posteľ a piecka. V druhej izbe je skrinka na šatstvo a ďalšie dve postele. Na zemi je guma. Steny sú špinavé, hygiena v domácnosti je na veľmi zlej úrovni. Rodičia prisľúbili, že už v najbližšej dobe plánujú zaobstarať nové postele, vymalovať a príbytok dať do poriadku. Príjmy v rodine sú vzhľadom na počet členov domácnosti nízke. Otec dlhodobo nepracuje. Tvrdil, že sa zúčastňuje príležitostných brigád, avšak hodnovernosť tejto informácie je otázná. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 345,20 € a prídavkov na deti vo výške 360 €, ďalších 60 € je pre záškoláctvo vyplácaných cez osobitného príjemcu. Určené výživné na mal. synov neplatia. Výdavky rodiny zahŕňajú platby za vodu, elektrinu, stravu, ošatenie, lieky a školu. V domácnosti sa požíva alkohol, po hádke zvykne matka spolu s deťmi utekať do vedľajšej obce k svojej matke, kým sa situácia neupokojí. V rodine pribudlo v januári mal. dieťa. Mal. A. je žiakom 6. ročníka, mal. Klaudia navštevuje 4. ročník, mal. Franko je žiakom 2. ročníka, mal. Bianka navštevuje materskú škôlku a ostatné mal. deti sú ešte v starostlivosti svojej matky. Mal. Kevin je toho času umiestnený v reedukačnom zariadení. Rodičov dôrazne upozorňovali na nutnosť úpravy pomerov v domácnosti, zabezpečenie postelí, vymalovanie stien, zlepšenie celkovej hygieny. Otec bol povzbudený k hľadaniu si zamestnania. Rodičia boli upozornení na účelné a hospodárne využívanie štátnych dávok, ktoré sú určené výhradne na zabezpečovanie starostlivosti o ich mal. deti. Dňa 22.02.2024 bol obvodným oddelením PZ Raslavice úradu doručený úradný záznam k vykázaniu zo spoločného obydlija. V zázname sa uvádza, že dňa 22.02.2024 v čase o 01.19 hod. OD KR PZ PO vyslal hliadku OO PZ Raslavice do obce Lascov okr. Bardejov, kde bolo A. B. oznámené, že sa jej manžel, E. B. vyhráža. Hliadka PZ na mieste zistila, že A. B. po tom čo hliadka OO PZ Raslavice s menovanou spísala oznámenie o priestupku v čase 00.10 hod. podľa §49 ods. 1 písm. e) z. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, týkajúce sa drobného ublíženia na zdraví, kde E. B., svoju manželku A. B. dňa 21.02.2024 v poobedňajších hodinách dvakrát udrel otvorenou dlaňou ľavej ruky do oblasti tváre, sa so svojimi deťmi odobrala prenocovať k svojej matke do obce J. XX, okr. Bardejov, na čo v čase okolo 01.15 hod. sa k bydlisku matky menovanej do obce J. XX, okr. Bardejov dostavil jej manžel E. B., ktorý búchal na dvere a vyhrážal sa svojej manželke slovami: „ uvidíš keď prídeš domov veď ty sa dozvieš “, z čoho mala menovaná obavu o svoje zdravie a z tohto dôvodu volala na linku 158. Hliadka PZ vyhodnotila predmetné informácie a dospela k záveru, že sa jedná o podozrenie z domáceho násillia. Taktiež bolo zistené, že podozrivý manžel, E. B. spoločne s ohrozenou A. B. spoločne obýva rodinný dom a zo strany násilníka je možné očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo obzvlášť závažný útok na ľudskú dôstojnosť ohrozenej osoby, najmä vzhľadom na predchádzajúce útoky, ktoré ohrozená osoba aj v poslednej dobe riešila prostredníctvom polície. Dňa 19.02.2024 bol na OO PZ Raslavice prijatý priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) zákona o priestupkoch evidovaný na OO PZ Raslavice pod č. ORPZ-BJ-OPP4-25/2024-P a dňa 21.02.2024 bol na OO PZ Raslavice prijatý priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) zákona o priestupkoch evidovaný na OO PZ Raslavice pod č. ORPZ-BJ-OPP4-26/2024-P. Preto bolo hliadkou PZ využité oprávnenie vykázať osobu zo spoločného obydlija podľa § 27a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Vykázanie zo spoločného obydlija sa vzťahuje na priestor: rodinný dom na rómskej osade s popisným číslom 193 v obci Marhaň, okr. Bardejov na dobu 14 dní. Adresu ďalšieho pobytu vykázaná osoba uviesť nevedela. Dňa 23.02.2024 im bolo zaslané upovedomenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bardejove, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Policajného zboru Raslavice. V upovedomení sa uvádza, že dňa 20.02.2024 v čase o 13:00 hod telefonicky na OO PZ Raslavice oznámil L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, ktorý pracuje ako terénny sociálny pracovník v rómskej osade v obci Marhaň, že má vedomosť o tom, že E. B. a A. B. dňa 20.02.2024 od 00:00 hod. do 12:00 hod. nechali bez dozoru svoje maloleté deti a odišli z miesta trvalého bydliska na neznáme miesto. Počas vykonávania previerok v rómskej osade v obci Marhaň v čase o 13:30 hod nebolo hliadkou zistené žiadne protiprávne konanie. V uvedenom čase boli všetky mal. deti v opatere rodičov. Z čoho vyplýva, že sa nezistilo, aby rodičia mal. deti nechávali bez dozoru.

2. Rodičia maloletých sa k veci písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie vytyčené na deň 18.9.2024 sa ustanovili otec a kolízna opatrovníčka, nedostavila sa matka, ktorá svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala.

Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení otca a kolízneho opatrovníka, návrhom, správou Obce Marhaň, správou kolízneho opatrovníka s príl., lustráciami na čl. 30 a zistil tento skutkový stav veci :

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 17.5.2024 súd zistil, že rodina B. trvale bytom A. K. XXX, žije v chatrči v osade miestnej komunity. Vzhľadom na prostredie, v ktorom žijú ich v súčasnosti možno hodnotiť ako jednu z najproblémovnejších rodín obce Marhaň. Odd. SPODaSK Bardejov podáva informácie týkajúce sa zanedbávania starostlivosti o mal. deti a informácie týkajúce sa bytových, sociálnych a rodinných pomerov. Rodina momentálne prechádza značne komplikovaným obdobím. Už z predošlých šetrení je zjavné, že biologickí rodičia majú vo vzťahu problémy, nežijú usporiadaným životom a nezhody vyplývajúce z ich partnerského života prenášajú do výchovy mal. detí a tie vzhľadom na nesprávny rodinný model a príklad zároveň, kopírujú agresívne správanie svojich rodičov a začínajú mať výchovné problémy, konkrétne mal. A. a C.. Informácie im potvrdila sociálna pedagogička A. A. zo ZŠ Marhaň. Plnenie povinnej školskej dochádzky začína stagnovať. Zo školy prichádzajú podnety o vymeškaných hodinách, zanedbanom ustrojení mal. detí, hygienickom a zdravotnom zanedbaní. Doteraz škola ospravedlňovala vymeškané hodiny, čím chcela pomôcť zákonným zástupcom, avšak spolupráca so zákonnými zástupcami mal. detí sa značne zhoršila, preto škola zaujala jasné stanovisko a vymeškané hodiny nebude bez riadnych ospravedlnení akceptovať. Uvedené môže potenciálne do budúcnosti predstavovať problém pre zákonných zástupcov. Mal. B. B. je už po niekoľkokrát v domácom prostredí, pretože sa u nej opakovane objavuje pedikulóza. Jeden z identifikátorov nepriaznivých vplyvov domácnosti je ich vonkajší zjav, prejav v rámci školského začlenenia respektíve nezačlenenia, deti konajú pudovo pod vplyvom neuspokojenia základných fyziologických potrieb – zjavná podvýživa, nestabilné plnenie povinnej školskej dochádzky a absolútne až ľahostajné zanedbávanie zdravotnej starostlivosti. Žijú v nedôstojných podmienkach a sú stresované manželskými nezhodami medzi biologickými rodičmi. Zažívajú partnerské hádky, bitky a časté presuny s biologickou matkou do Lascova (k starej matke p. A. K.), aj niekoľkokrát za deň, dokonca v neskorých večerných hodinách. Niektoré z detí ostávajú s otcom, menšie so sebou berie matka. Alarmujúcou skutočnosťou je aj udalosť, kedy deti ostali v domácom prostredí samé bez dozoru rodičov aj s novonarodenou H. niekoľko hodín, pričom najmenšie dieťa nechali v starostlivosti ostatných mal. detí. Situáciu im opísala terénna sociálna pracovníčka obce Marhaň Mgr. Fečová. Biologickí rodičia hazardujú so zdravím mal. detí, sú nedôslední a ľahkovážni vo svojom nerozvážnom konaní. Manželia žijú neusporiadaný a nevhodný spôsob života, problémy majú v komunikácii s obcou, sociálnymi pracovníkmi obce ako aj ľuďmi žijúcimi na miestnej komunite. Obec v podstate rezignovala, čo sa týka komunikácie a pomoci danej rodine, rovnako zhoršujúca tendencia je i na trase škola a lekár. Pediatr mal. detí A. I. potvrdil, že matka s mal. deťmi navštevuje ambulanciu sporadicky, v akútnych stavoch, povinné očkovania absolvuje na opätovné vyzvanie. S novonarodenou H. nechodí na poradne v pravidelnom cykle, dokonca nemá absolvované základné očkovania povinné pre novorodencov. Situácia je napriek uvedeným skutočnostiam nestabilná a to v zmysle, že z niekoľkých po sebe nasledujúcich šetrení vyplynulo, že si rodina svoju nepriaznivú situáciu uvedomuje, a preto sa snažia svoje bytové a rodinné pomery upraviť. Ich situáciu možno hodnotiť ako sínusoidu, sú schopní z týždňa na týždeň svoje podmienky zlepšiť, následne opäť zhoršiť. Uvedené má opäť pôvod v partnerskom vzťahu biologických rodičov a ich nastavení starať sa o mal. deti. Biologická matka je značne vyčerpaná, čo nám potvrdila každá zainteresovaná strana, ktorá s SPODaSK komunikuje škola, lekár, obec. Avšak o mal. deti sa snaží postarať, bohužiaľ nestačia jej nato sily, ani finančné prostriedky, tie si zväčša privlastní otec a miera ich podľa svojho uváženia a nie na potreby mal. detí. Negatívne hodnotí prítomnosť biologického otca, ktorý zjavne stagnuje, nemá záujem o mal. deti, zlepšenie životnej úrovne, naopak hľadá argumenty a ospravedlnenia, prečo sa rodina nachádza v danej situácii. Bytové podmienky sú na nízkej úrovni. Murovaný dom, pozostáva z dvoch miestností, prvá slúži ako kuchyňa a spálňa zároveň, v miestnosti sa nachádza jedna posteľ, pec na tuhé palivo a časť kuchynskej linky. V priestore je značná špina a neporiadok, veci sú rozhádzané a poskladané na kopách, chýba servis potrebný na stolovanie, priestor na stolovanie a zároveň priestor na riadny oddych detí, rovnako negatívne hodnotíme aj zanedbanú hygienu celej domácnosti mal. detí. V miestnosti sa nenachádza ani miska ani vanička s čistou vodou, v ktorej by deti mohli vykonať rannú či večernú hygienu. Druhá miestnosť sa v procese šetrení menila. V marci ju hodnotili ako neobývateľnú a aktuálne v mesiaci máj si rodina poriadila 2 komody, posteľ, provizórny koberec, vymaľovala steny. Minimálne posuny hodnotí pozitívne, a výchovné opatrenie považuje za poslednú možnosť spolupráce

s rodinou, alternatívu ako dosiahnuť aktivizovanie starostlivosti o mal. deti u biologických rodičov. Na základe prešetrených skutočností navrhuje návrhu o uloženie výchovného opatrenia vyhovieť v celom rozsahu.

6. Zo správy Obce Marhaň zo dňa 19.3.2024 súd zistil, že A. B. je momentálne na rodičovskej dovolenke s maloletou G.. Rodičovský príspevok a rodinné prídavky poberá na obecný úrad, to je ich jediný zdroj príjmu. Miroslava zakúpené potraviny z osobitného príjemcu vymieňa za kávu a cigarety. E. B. je nezamestnaný a nie je ani vedený na úrade práce, nakoľko ho vyradili z evidencie, pretože s nimi nespolupracoval. E. B. pije pivo, fajčí a chodí hrať automaty. Správanie zo strany E. B. je agresívne, bitky medzi manželmi sú na dennodennom poriadku, a často tam musí vstupovať polícia. E. bije A. a tá následne uteká do obce Lascov k svojej matke, zoberie iba niektoré deti a ostatné necháva doma samé alebo u susedov. Odchádza na niekoľko hodín a až na niekoľko dní. Stáva sa, že staršie deti sa starajú o tú novonarodenú H., ktoré má iba 2 mesiace. Maloletú H. nechávajú samú doma aj cez noc. O deti sa nestarajú, tie sú permanentne špinavé, nahé a hladné. Rodina vedie spôsob života ktorý nie je vhodný pre nikoho z nich. Zdravotnú starostlivosť zanedbávajú, na odbery krvi ktoré sú povinné, týkajúce sa ochorenia žltacky neboli, iba s 3 deťmi a rovnako nešli s deťmi ani očkovaním proti žltacke, hoci boli TSP/ TP napomínaní k tomu že je to povinné.. S maloletou H. nachodí na poradne, ktoré sú raz za týždeň a nebola s ňou ani na odber krvi s päty, ktoré je rovnako povinné a boli na to upozorňovaní TSP/TP. Otcovstvo maloletej H., manžel E. odmieta podpísať, pretože tvrdí, že to dieťa nie je jeho. O oblečenie sa nestarajú, používajú ho ako palivo do pece. Jedlo nevaria a v dome sa nachádzajú výkaly. Nábytok, ktorý zabezpečila obec a aj svoj vlastný nábytok spálili, rovnako spálili drevo zo strechy, lebo boli leniví ísť do lesa po drevo. Zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti zo strany rodičov je na veľmi nízkej úrovni. Dcéra Klaudia bývala cca 3 týždne u susedy, ktorá zabezpečovala všetky jej potreby a rodičia nemali záujem ani na tom či dcéra Klaudia chodí do školy. Rovnako je to u syna A., ten býva u cudzích ľudí z komunity, ktorí mu zabezpečujú všetky jeho potreby, ale manželka B. nejavia žiaden záujem o neho. Ostatné deti majú pri sebe, ale tie sú permanentne hladné a preto čo nájdu v komunite na zemi zjedia, chodia nahé a otrhané po obci. Bytové podmienky rodiny sú v devastačnom stave, dom pozostáva z dvoch miestnosti, jedna izba nie je obývaná a druhá je o veľkosti 2 x 3 m v ktorej všetci žijú. V dome sa nachádzajú 2 postele na ktorých spia rodičia a aj deti. Bolo počuť v komunite o tom, že E. sa obnažoval pred deťmi a pritom sa natáčal na internet. A. B. tvrdí, že je znásilňovaná E. B. a to rovno pred očami detí.

7. Lustráciou v ZVJS súd zistil, že otec maloletých sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (ústav Prešov) od 21.6.2024 do 19.12.2024 na základe rozhodnutia Okresného súdu Bardejov vo veci sp. zn. OT/63/2024.

8. Na pojednávaní dňa 18.9.2024 :

1/ kolízna opatrovníčka udávala, že trvá na nariadení výchovného opatrenia, ktoré vnímajú ako jedinou možnosť ako vyňať deti z domáceho prostredia. Medzi biologickým otcom detí a matkou detí sú časté konflikty, čoho sú svedkom aj maloletí. Otec je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody, preto navrhuje výchovné opatrenie, situáciu budú naďalej monitorovať, vykonávať kontroly prostredníctvom obce a budú podávať správy na súd. Zatiaľ žiadajú výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov. Stačí zatiaľ dohľad nad výchovou. Po návrate otca z výkonu trestu v mesiaci december, január sa uvidí, či sa situácia zmení. Momentálne matka zabezpečuje starostlivosť o deti sama, zvláda to oveľa lepšie ako keď bol doma biologický otec detí. Otec sa nezapájal do starostlivosti o domácnosť, o starostlivosť o deti. Teraz hodnotia situáciu oveľa pozitívnejšie. Matka s výchovným opatrením súhlasí. Rodinu sledujú aj teraz. Deti musia mať zabezpečenú starostlivosť, dochádzku do školy, jedlo, pitie, oblečenie na zimu, tiež musí byť zabezpečená pravidelná dochádzka v škole a v škôlke. Boli im hlásené fyzické útoky na manželku, dokonca sexuálne zneužívanie, čoho mali byť svedkami deti. O uvedenom preto informujú súd. Otca niekoľkokrát žiadali o to, aby pomohol manželke s deťmi. Že sa staral nie je pravdou. Opakovane sa ho o to žiadalo. Chodia na kontroly pravidelne, rovnako pracovníci z obce. Matka má všetko zabezpečené, je to oveľa lepšie, ako keď bol otec doma. Deti chodia do školy, k lekárovi. 2/ otec udával, že súhlasí s výchovným opatrením, on sa staral o všetkých, pomáhal, ona sa flákala. On volám sestre, nie jej. Vie o tom, že sa fláka, nestará sa o deti. Chce sa opýtať, či tam chodia na kontroly, berie len peniaze.

9. Podľa § 37 ZR (Výchovné opatrenia) :

(1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

(4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

(5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

(6) Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

(7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

(8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

10. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania rodičia maloletých nezabezpečovali starostlivosť o maloletých relevantným spôsobom na požadovanej úrovni. Deti nemali zabezpečenú riadnu osobnú starostlivosť rodičmi, boli svedkami nevhodného správania sa rodičov (násilie otca voči matke, alkohol a pod.). Rodičmi neboli zabezpečené základné potreby maloletých (od jedla cez hygienu), nebolo zabezpečené riadne bývanie, u detí nebola zabezpečená lekárska starostlivosť, či dochádzka do školských a predškolských zariadení, príprava na vyučovanie. Deti boli značne zanedbané. Momentálne sa matka snaží o zabezpečenie všetkých potrieb detí. Od kedy je otec vo výkone trestu odňatia slobody starostlivosť matky o maloletých sa výrazne zlepšila, matka zvláda sama starostlivosť o

deti. Kolízny opatrovník zhodnotil terajšiu situáciu detí oveľa pozitívnejšie, ale je ešte potrebné vykonávať nad rodinou dohľad, najmä po návrate otca po ukončení výkonu trestu odňatia slobody, keďže otec sa do starostlivosti o domácnosť a deti nezapájal. Opakovane bol na uvedené upozorňovaný. Matka a otec s výchovným opatrením súhlasili. Rodina bola opakovane pod dohľadom a riešená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov. Rodinu sleduje aj Obec Marhaň. Je tiež potrebné, aby si rodičia upravili si aj bytové pomery tak, aby zodpovedali základným hygienickým potrebám štandardom starostlivosti o maloleté deti.

11. S poukazom na zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že v tomto prípade je namieste uloženie výchovného opatrenia maloletým a rodičom a to formou dohľadu, keďže boli splnené podmienky na jeho uloženie v zmysle cit. ust. Zákona o rodine. Je nutné naďalej dohliadať na výchovu a starostlivosť o maloletých určením dohľadu, aby bola dostatočne zabezpečená ich riadna starostlivosť rodičmi, lekárska starostlivosť, pravidelná dochádzka v školskom / predškolskom zariadení, ako aj plnenie školských povinností, rovnako je potrebné zabezpečiť spoluprácu rodičov s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, Obcou Marhaň, Základnou a materskou školou v Marhani a inými subjektami, aby došlo k náprave v rodine. Preto súd rozhodol o uložení výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 37 ods. 4 písm. a/ Zákona o rodine. Uložené výchovné opatrenie je podľa názoru súdu momentálne postačujúce, keďže momentálne došlo k zlepšeniu pomerov maloletých vo vzťahu k zabezpečeniu ich starostlivosti matkou. Samozrejme súd bude uložené výchovné opatrenie pravidelne sledovať a hodnotiť jeho účinok. V prípade zistenia nedostatkov v rodine maloletých, súd môže opätovne rozhodnúť o uložení ďalšieho výchovného opatrenia, resp. ho zrušiť, ak pominú dôvody jeho nariadenia. Zároveň súd určil dobu trvania výchovného opatrenia na dobu 6 mesiacov.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.